

משום איסור ביאת מקדש בטומאה.

רב חסדא מתני איפכא, היה שונה היקש זה של סמיכה לשחיטה באופן הפוך, שכך יש ללמוד ממנו: נאמר "ופמך לפני ה'",¹⁰ ונאמר "ושחט לפני ה'". ומלמד הכתוב: מה שחיטה בטהורין, שהרי טמא אינו יכול להיכנס למקדש לשחוט, אף סמיכה בטהורין בלבד, ואין מוציאים את הקרבן חוץ לעזרה בכדי שיסמכו הטמאים מבחוץ.

ומקשינן: מאי שנא שחיטה שאינה אלא בטהורים משום דכתיב בה "לפני ה'", סמיכה נמי כתיב בה "לפני ה'", ומדוע הוצרכנו לאוסרה מכח ההיקש לשחיטה?

לב-ב

ומתרצינן: אלמלא אסרנו את הסמיכה בטמאים מכח ההיקש, היה אפשר לו לטמא לסמוך על ידי דמעיייל ידיה בלבד לפני העזרה, ופמך. ובא היקש זה למעט את הטמא מסמיכה אפילו באופן זה.

ומקשינן: שחיטה נמי, מנין שאינה נעשית על ידי טמאים, הרי אפשר לה להיעשות על ידי דעביד סכין ארוכה, ושחיט בה הטמא כאשר הוא עומד בחוץ והקרבת בפנים!¹¹

ומתרצינן: הא מני שמעון התימני היא, הסובר שאין הטמא יכול לעמוד בחוץ ולשחוט באמצעות סכין ארוכה, דתניא: נאמר "ושחט את בן הבקר לפני ה'" דווקא בן הבקר צריך להיות לפני ה' בעת השחיטה ולא צריך השוחט להיות לפני ה', אלא רשאי השוחט לעמוד חוץ לעזרה, ולשחוט את הקרבן באמצעות סכין ארוכה, דברי חכמים. שמעון התימני אומר: מנין שצריך שיהיו ידיו של שוחט נמצאות לפניו מן הקרבן הנשחט, ולא שיהיה הקרבן בפנים וידי השוחט בחוץ? תלמוד לומר "ושחט את בן הבקר לפני ה'", ודורשים כך: שוחט את בן הבקר צריך שיהא עומד לפני ה'.¹²

אמר עולא אמר ריש לקיש: טמא שהכניס ידו לפניו העזרה לוקה משום ביאת מקדש

מדאורייתא, אלא שאינו מעכב.

10. עיין בהערה לעיל היכן אמר הכתוב בסמיכה שצריך לעשותה "לפני ה'".

11. הקשה הקרן אורה: מאחר וכעת סוברת הגמרא שביאה במקצת לא שמה ביאה, שהרי אמרה הגמרא שאלמלא הפסוק היה אפשר להכניס ידיו ולסמוך, אם כן קשה, מדוע להגמרא להקשות על שחיטה שתיעשה באמצעות סכין ארוכה, והרי היה לה להקשות שיכול לשחוט על ידי הכנסת ידו! וכתב, שבגמרא [תחילת מסכת חולין] משמע שדין סכין ארוכה הוא משום שהשוחט בסכין סתם, קרוב לודאי שיגע בכשר.

12. כן גרס רש"י. והשיטה מקובצת גרס "שהא שוחט וכן הבקר לפני ה'". וכתב הגרי"ז [לעיל יד ב], שסובר רש"י, שדין זה שיהיה השוחט בעזרה, אינו משום קדושת העזרה, אלא ענינו בזה שצריך להיות שוחט לפני ה'. ובזה יישב את קושיית התוס' שם, שנמצא לדברי שמעון התימני, ששחיטה הינה עבודה, ולא כדברי רש"י שם! ולדבריו יש ליישב, שהרי אין דין השוחט לעמוד בעזרה משום קדושתה, כפי הנדרש בעת העבודה, אלא הוא דין עמידה לפני ה'. אולם השיטה מקובצת סובר, שאף דין עמידת השוחט בעזרה, שהוא משום קדושתה, שהרי השווה את דין עמידתו בעזרה לדין עמידת בן הבקר, ובן הבקר דינו להישחט בעזרה משום